

וְעַל דָּא אֲתוּוּן בְּלִחוּ לְמַפְרַע, דְּכַתִּיב וַיְהִי הֶעָנָן
וְהַחֲשָׁד, דְּכִיּוֹן דְּעָאֵל יַעֲחֹק בְּדִינּוּ, לֹא קָרַב
זֶה אֶל זֶה. כְּתִיב זֶה אֶל זֶה, אֵינּוּן דְּאֵתוּ מִסְטָרָא
דְּאַבְרָהָם, לֹא קָרִיבוּ דָּא בְּדָא. דְּהָא לֹא יַכְלִין, בְּגִין
דְּהָא בְּאֵר אֲתֵּי דְּבִקָּא בְּיַעֲחֹק. כְּמָה דְּאֵת אָמַר, וַיֵּאָר
אֵת הַלַּיְלָה. דְּכִד אֲתֵּי לְאַתְחַבְרָא (ס"א לְאַתְקַפָּא)
בְּיַעֲחֹק, לֹא קָרַב זֶה אֶל זֶה, וְלֹא יַכִּיל לְקָרְבָּא. עַד
דְּאֵתָא יַעֲקֹב, וְאַתְחַבֵּר בְּאַבְרָהָם, וְנָטַל לְיַעֲחֹק, וְשָׂאֲרֵי
לֵיה בְּאַמְצָעֵיתָא, כְּדִין אֲתֵּקְשֵׁר מְהֵימְנוּתָא דָּא בְּדָא
וְדָא בְּדָא, וְאַשְׁתַּזְיְבוּ יִשְׂרָאֵל.

וְתַנִּינָן, בְּאֵתֵר דְּאַבְהָתָא אֲשֶׁתְּכַחֵי, שָׂאֵר צְדִיקֵי
מְשֶׁתְּכַחֵי גַבִּיּוּהוּ, וְעַל דָּא שְׂמָא דָּא, סָלִיק
לְסִטְרִין אַחֲרֵינָן מִתְּפָרְשׁוֹן, אֵפֹּה עַל גַּב דְּכְלָחוּ נְפֻקִין
לְאַרְחָא חַד.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

בְּאַבְרָהָם, וְלָקַח אֵת יַעֲחֹק וְשָׂם אוֹתוֹ
בְּאַמְצָע, וְאִז הִתְקַשְּׁרָה הָאֲמוּנָה זֶה בְּזֶה וְזֶה
בְּזֶה, וְנִצְלוּ יִשְׂרָאֵל.

וְשִׁנִּינוּ, בְּמָקוֹם שְׂנַמְצָאִים הָאֲבוֹת, שָׂאֵר
הַצְּדִיקִים נִמְצָאִים אִתְּם, וְעַל זֶה שֵׁם זֶה עוֹלָה
לְצַדִּיקִים אַחֲרֵים מְפָרְדִים, אֵפֹּה עַל גַּב שְׂפָלָם
וּנְצָאִים לְדִרְדָּר אַחֵר.

וְעַל זֶה כָּל הָאוֹתוּיּוֹת לְמַפְרַע, שְׂכַתוֹב וַיְהִי
הֶעָנָן וְהַחֲשָׁד. שְׂבִיּוֹן שְׂנַכְנַם יַעֲחֹק בְּדִינּוּ, לֹא
קָרַב זֶה אֶל זֶה. כְּתוּב זֶה אֶל זֶה. אוֹתָם שְׂבָאוּ
מִצַּד אַבְרָהָם לֹא קָרִיבוּ זֶה לְזֶה, שְׂהָרֵי לֹא
יַכְלוּ, מִשּׁוּם שְׂבָאֵר זֶה נִדְבָקָה בְּיַעֲחֹק, כְּמוֹ
שְׂנַאֲמַר וַיֵּאָר אֵת הַלַּיְלָה. שְׂכַשְׁהֵתְמַלְאָה
לְהִתְחַבֵּר (לְחַתּוּךְ) בְּיַעֲחֹק, לֹא קָרַב זֶה אֶל זֶה
וְלֹא יַכִּיל לְהִתְקָרֵב, עַד שְׂבָא יַעֲקֹב וְהִתְחַבֵּר

כִּד נִהְרָא הָאֵי בְּאִ"ר מִסְטָרָא דִּי צַחֲקָא, וְאַתְקַשְׁר בֵּינָה,
 אַתְעָבִיד יַמָּא רַבָּא תְּקִיפָא, וְגַלְגְּלִין תְּקִיפִין,
 סְלָקִין וְנַחֲתִין בְּזַעַף וְרוּגְזָא בְּתְקִיפִין, נְטִיל לְעֵילָא, ^{(דף}
 קנ"א ע"א) סְלִיק, וְנַחֲתִית לְתַתָּא, אַבְרָהָם אָתִי לְקַבְּלָא ^{(ס"א}
 לְקַבְּלִיהָ), וּמְגוֹ רוּגְזָא וְזַעַפָּא וְחִימְתָּא וְתְקִיפִין, זֶה אֵל זֶה
 לָא הוּוּ מִתְקַרְבִּין, עַד דְּאַתָּא יַעֲקֹב, וְשָׁכִיךְ רוּגְזָא,
 וּמְאִיךְ וְתַבְר גַּלְגְּלִי יַמָּא, הָדָא הוּוּ דְכְּתִיב, ^(שמות יד) וַיֵּט
 מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ עַל הַיָּם וַיּוֹלֶךְ יְיָ אֶת הַיָּם בְּרוּחַ קָדִים
 עֲזָה וְגו'. מָאִי בְּרוּחַ קָדִים עֲזָה. דָּא רוּחַ יַעֲקֹב, עֲזָה
 תְּקִיפָא לְקַבְּלִיהָ, לְתַבְרָא רוּגְזָא דְהָאֵי יַמָּא. וַיֵּשֶׁם אֶת
 הַיָּם לְחֶרְבָּה וַיִּבְקְעוּ הַמַּיִם ^(נ"א הוּוּ) אֲרִיךְ יַמָּא מִימֵי
 רוּגְזִין, וְאַתְפְּלִיגוּ מֵיָא לְסְטָרָא דְאַבְרָהָם וְלְסְטָרָא
 דִּי יַעֲקֹב, הָדָא הוּוּ דְכְּתִיב וַיִּבְקְעוּ הַמַּיִם לְסְטָרָא דָּא
 וְלְסְטָרָא דָּא. וְעַל דָּא אַתְוּוֹן בְּלָהוּ בְּאַרְחַ מִישָׁר
 בְּדִקָּא יָאוּת.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

בְּרֻחַ קָדִים עֲזָה וְגו'. מַה זֶה בְּרוּחַ קָדִים עֲזָה?
 זוֹ רוּחַ יַעֲקֹב, עֲזָה, תְּקִיפָה לְמוֹלוֹ לְשֹׁבֵר רִגְזוֹ
 יָם זֶה. וַיֵּשֶׁם אֶת הַיָּם לְחֶרְבָּה וַיִּבְקְעוּ הַמַּיִם,
^(הוּוּ) רוּחַן הַיָּם מִמֵּי רִגְזוֹ, וְנַחֲלָקוּ הַמַּיִם לְצַד
 אַבְרָהָם וְלְצַד יַעֲקֹב. זֶהוּ שְׁכָתוּב וַיִּבְקְעוּ
 הַמַּיִם, לְצַד זֶה וְלְצַד זֶה, וְעַל כֵּן כָּל הָאוֹתִיּוֹת
 בְּדִרְדְּרָא יִשָּׁר כְּרָאוּי.

בְּשִׁמְאֵי רַחָא בְּאִ"ר זוֹ מַצַּד יִצְחָק וְנִקְשְׁרָת בּוֹ,
 גַּעֲשֶׂה יָם הַגְּדוֹל תְּקִיפָא, וְגַלְגְּלִים חֲזָקִים עוֹלִים
 וַיּוֹרְדִים בְּזַעַף וְרוּגְזוֹ בְּתְקִיפוֹת, נְטִיל לְמַעְלָה,
 עוֹלָה, וַיּוֹרֵד לְמַטָּה. אַבְרָהָם בָּא מוֹלוֹ ^{(בְּנִינְדוֹ),}
 וּמִתְנַדְּ רִגְזוֹ וְזַעַף וְחִמְהָ וְתְקִיפוֹת זֶה אֵל זֶה לָא
 הָיוּ מִתְקַרְבִּים, עַד שְׁבָא יַעֲקֹב וְשׁוֹכֵף הַרְגֵנוּ,
 וּמְמִיךְ וְשׁוֹבֵר גַּלְגְּלֵי הַיָּם. זֶהוּ שְׁכָתוּב ^(שמות יד)
 וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ עַל הַיָּם וַיּוֹלֶךְ ה' אֶת הַיָּם

אֵלֶיךָ אֶתְנוּן בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל, בְּסִטְרֵי יַעֲקֹב, וְכָל אֵינֹן
 דָּאתוּ מִסְטְרֵיהּ, וְכֵד אַתָּא יַעֲקֹב, אֶתְחַבֵּר
 בְּאַבְרָהָם, וְנִטְלָ לְיִצְחָק, וְשָׂאֲרֵי לִיהּ בְּאַמְצַעֵיתָא. בְּדִין
 אֶתְקַשֵּׁר מְהִימְנוּתָא דָּא בְּדָא וְדָא בְּדָא. וְעַל דָּא,
 עוֹבְדָא בְּתַקוּנָא בְּשֵׁמָא קְדִישָׁא בְּזוּזוּנָא דְאַבְהֹן
 אֶשְׁתַּמּוּדְעַ, דְּאִיהוּ קְשׁוּרָא חַד, קְשׁוּרָא מְהִימְנָא,
 לְמַהוּי רְתִיבָא שְׁלִימְתָא. וּבְזוּזוּנָא דְאַבְהֹן פְּחַדָּא,
 אֶתְעַכִּיד כְּלָא.

וַיִּדְעִין חֲבֵרֵיִיא לְמִיחַד בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל, לְאַתְקַנָּא
 עוֹבְדִין בְּדָקָא יְאוּת, וּבְשֵׁמָא דָּא קְשׁוּרָא
 דְאַבְהֹן, אֶשְׁתַּבְּחוּ אֶזְרַחִין לְדִינָא, וְלִרְחֵמֵי, לְסִיּוּעַ,
 לְחֶסֶד, לְדַחִילוּ, לְאַזְרֵייתָא, לְחֵי, לְמוּתָא, לְטָב, לְבִישׁ.
 זְכַאִין אֵינֹן צְדִיקֵיִיא, דִּידְעִין אֶזְרַחִין דְּאַזְרֵייתָא,
 וַיִּדְעִין לְמִיחַד בְּאַזְרַחִין דְּמִלְכָּא קְדִישָׁא, זְכַאִין אֵינֹן
 בְּעַלְמָא דִּין וּבְעַלְמָא דְאַתֵּי.

 לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

וַיִּדְעִים הַחֲבֵרִים לְלַבֵּת בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל,
 לְהִתְקַיֵּן מַעֲשֵׂה פְּרָאוּי, וּבְשֵׁם זֶה קְשֶׁר
 הָאֲבוֹת, נִמְצְאוּ דְרָכִים לְדִין וְלִרְחֵמִים,
 לְסִיּוּעַ, לְחֶסֶד, לִירְאָה, לְתוֹרָה, לְחֵיִים, לְמוּת,
 לְטוֹב, לְרַע. אֲשֶׁרֵיהֶם הַצְּדִיקִים שְׂוֹדְעִים
 דְרָכֵי הַתּוֹרָה וַיִּדְעִים לְלַבֵּת בְּדֶרֶךְ הַמֶּלֶךְ
 הַקְּדוֹשׁ. אֲשֶׁרֵיהֶם פְּעוּלָם הוּא וּבְעוּלָם הַבָּא.

אֵלֶּה אוֹתִיּוֹת בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל בְּצַד יַעֲקֹב, וְכָל
 אוֹתָם שָׂבְאוּ מִצְדוֹ. וּבְשֵׁבָא יַעֲקֹב, הִתְחַבֵּר
 בְּאַבְרָהָם וְלָקַח אֶת יִצְחָק, וְהִשְׁרָהוּ בְּאַמְצַע.
 אִזּוּ הִתְקַשְּׁרָה הָאִמּוּנָה זֶה בְּזֶה וְזֶה בְּזֶה. וְעַל
 זֶה מַעֲשֵׂה בְּתַקוּנַת בְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּזוּזוּן
 הָאֲבוֹת נוֹדַע, שֶׁהוּא קְשֶׁר אַחַד, קְשֶׁר נְאֻמָּן,
 לְהִיּוֹת מְרַבְּבָה שְׁלָמָה, וּבְזוּזוּן הָאֲבוֹת כְּאַחַד
 נַעֲשֵׂה הַכֹּל.

הָא אֲבָתָן בְּמַטְלָנִין, בְּעוֹבְדֵינָן, בְּקַשׁוֹרֵין דְּמִתְקַשְׁרֵי
 דָּא בְּדָא. וְכֵד מִתְחַבְּרָן בְּחֵדָא, לִית מָאן דְּיִקוּם
 קַמִּיִּיהוּ. וְתַנִּינָן, בְּאַתָּר דְּאַבְהָתָא אֲשֶׁתְּכַחוּ, שְׂאֵר
 צְדִיקָיָא מִשְׁתַּכְּחֵי גַבִּיִּיהוּ. וְעַל דָּא שְׂמָא דָּא סָלִיק
 לְסִטְרֵין אַחֲרָנִין מִתְפָּרְשָׁן, אֶף עַל גַּב דְּכֻלְהוּ נִפְקִין
 לְאַרְחָא חַד.

השלמה מההשמטות (סימן ה)

שְׁבַעַה יוֹמִין עֵלְאִין, בְּרָא קְדָשָׁא בְּרִידָא הוּא
 בְּעֵלְמָא. וְעַלִּיִּיהוּ שְׁתִּיל וּבְנֵי עֵלְמִין. הָדָא
 הוּא דְכְּתִיב (שמות כ) כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה', וְלֹא
 כָּתִיב בְּשֵׁשֶׁת.

וְלִקְבִיל אֵינּוֹן שְׁבַעַה יוֹמִין עֵילְאִין, בְּרָא בְּאַרְעָא
 שְׁבַעַה זְכָאֵי קְשׁוּמָא, לְקַיְימָא לֹון, וְלֹאֲנַחְרָא
 לֹון, כֹּל חַד וְחַד לְקַבִּיל יוֹמִיָּה. וְשְׁתִּיל לְהוּ, כֹּל חַד
 וְחַד בְּדָרָא דְאַתְחַזִּי לִיה. וְאֵינּוֹן אֲבָתָן דְּעֵלְמָא.

לשון הקודש

בְּעוֹלָם, וְעַלִּיהֶם שְׁתִּל וּבְנֵה עוֹלְמוֹת. זְהוּ
 שְׁכַתוֹב כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה', וְלֹא כְּתוּב
 בְּשֵׁשֶׁת.

וּבְנִגּוּד אוֹתָם שְׁבַעַה יָמִים עֵלְיוֹנִים בְּרָא
 תְּקוּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאַרְצָא שְׁבַעַה צְדִיקֵי אֲמַת,
 לְהַעֲמִידֵם וּלְהַאֲוִיר לְהֵם כֹּל אַחַד וְאַחַד בְּנִגּוּד
 יוֹמוֹ, וְשְׁתִּל אוֹתָם כֹּל אַחַד וְאַחַד בְּדוּר
 שְׂרָאוּי, וְהֵם אֲבוֹת הָעוֹלָם, אַבְרָהָם יִצְחָק

חַרֵי הָאֲבוֹת בְּמַסְעוֹת, בְּמַעֲשִׂים, בְּקַשְׁרִים
 שְׁמִתְקַשְׁרִים זְהוּ בְּנֵה. וּבְשְׁמִתְחַבְּרִים כְּאַחַד,
 אֵין מִי שְׂיָקוּם לְפָנֵיהֶם. וְשְׁנִינּוּ, בְּמָקוּם
 שְׁהָאֲבוֹת נִמְצְאִים, שְׂאֵר הַצְּדִיקִים נִמְצְאִים
 עֵלֵיהֶם. וְעַל זְהוּ שֵׁם זְהוּ עוֹלָה לְצַדִּיקִים אַחֲרֵים
 נִפְרָדִים, אֶף עַל גַּב שְׁכָלֶם יוֹצְאִים לְדַרְדָּרָא זְהוּ.

השלמה מההשמטות סימן ח

שְׁבַעַה יָמִים עֵלְיוֹנִים בְּרָא תְּקוּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא

אֲבָרָהֶם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב וַיּוֹסֵף וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְדָוִד.

וְאֵינּוֹן אֵיקָרוֹן הָרִים, הַרְרֵי קָדֶם, דְּאֵינּוֹן תְּלִינּוֹן
מֵאֵינּוֹן שְׁבַעַה יּוֹמִין עֵילָאִין. וּשְׁבִיעָאָה
דְּקִימָא קַמְיִיהוּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (זכריה יב) וּבֵית דָּוִד
בְּאֱלֹהִים כְּמִלְאָךְ ה' לְפָנֵיהֶם.

וְאַף עַל גַּב דְּאִיהוּ שְׁבִיעָאָה, וְכַד אֲתַכְלִיל בֵּיה
בְּיוֹסֵף, וַיְהִיב לֵיה תַּפְנוּקָא מִבֵּי מַלְכָא, אֲקָרִי
אוֹף אִיהִי שְׁבִיעָאָה.

וּכְלָהוּ אַחֲדוּ בַהּ בְּשְׁכִינְתָא, בְּרֹזָא דְשְׁבַעַה. בְּגִין
דְּשְׁכִינְתָא אֲקָרִי בַת שְׁבַע. בַּת מֵאִימָא
עֵילָאָה, דְּאִיהִי כְּלָלָא דְשְׁבַע דְּרַגְיִין דְּעַמָּה. וְאִיהִי
דְּרַגְאָ דְצַדִּיק, עֲשִׂירָאָה דְאֵינּוֹן סְפִירוֹן, דְּאֵיקָרִי בְּהוּ
קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא.

וְאֵיקָרִי שְׁבִיעָאָה בְּקָרָא, (דבריי הימים א כט) דִּלְךָ ה' הַגְדֵּלָהּ
וְהַגְבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַתְּנַצַּח וְהַהוֹד כִּי כָל

לשון הקודש

וַיַּעֲקֹב יוֹסֵף מֹשֶׁה אַהֲרֹן דָּוִד.

וְהֵם נִקְרָאִים הָרִים, הַרְרֵי קָדֶם, שְׁהֵם תְּלוּיִים
מֵאוֹתָם שְׁבַעַה יָמִים עֲלִיוֹנִים, וְהַשְׁבִּיעִי
שְׁעוּמַד לְפָנֵיהֶם, וְהוּ שְׁכַתּוּב (זכריה יב) וּבֵית
דָּוִד בְּאֱלֹהִים כְּמִלְאָךְ ה' לְפָנֵיהֶם.

וְאַף עַל גַּב שְׁהוּא שְׁבִיעִי כְּשִׁנְכָלָל בּו
בְּיוֹסֵף וְנֹתָן לוֹ תַּפְנוּקָא מִבֵּית הַמֶּלֶךְ, נִקְרָא

גַּם הוּא שְׁבִיעִי.

וְכֻלָּם אַחֲזוּיִם בְּשְׁכִינָה בְּסוּד שֶׁל שְׁבַעַה,
מִשּׁוּם שֶׁהַשְׁכִּינָה נִקְרָאת בַּת שְׁבַע, בַּת מֵאָם
הַעֲלִיוֹנָה, שֶׁהִיא כְּלָל שְׁבַע הַדְּרוֹת שְׁעוּמוּ,
וְהִיא דְרַגְאָ שֶׁל צַדִּיק הַעֲשִׂירִי, שֶׁהֵן סְפִירוֹת
שְׁנִקְרָא בְּהֵן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְנִקְרָא שְׁבִיעִי בְּכַתּוּב, שְׁכַתּוּב (דבריי הימים-א כט)

וְכוּ', עַד הַמְּמַלְכָה. וּמֵאֵי טַעְמָא, וְהָא רַבִּיעָאָה הִיא
לְיוֹמֵי. אֲלָא בְּגִין דְּאִיהִי נְטִיעָה בַּתְּרָאָה, וְאַתְּכִלִּילֵת
בְּשַׁבִּיעָאָה, בְּגִין כְּךָ נְטִלָה שְׁמִיָּה, וְכוּלָּא חֲד.

וְכָל חֲד וְחֲד מֵאַבְהֹן, יָדַע לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
מִגּוּ דְרִגָּא דִּילִיָּה, וְאַחִיד בֵּיה בְּתַחֲוֹא דְרִגָּא.
אַבְרָהָם יָדַע לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִגּוּ
אַסְפַּקְלָרְיָא דִּילִיָּה דְּאִיהִי מִדַּת הַגְּדוּלָּה, מִדַּת תַּחֲסָד,
יְמִינָא דְּמִלְפָּא. וְעַל דָּא אַחִיד בֵּיה, וְלָא שְׁבִיק לָהּ
לְעֵלְמִין, וְעֵבִיד טִיבוּ עִם כָּל בְּנֵי עֲלָמָא, וְאוּקְמוּהָ.
דְּהָא עוֹבְדוּי סְלִיקוּ לִיָּה בְּתַאי דְרִגָּא.

יִצְחָק יָדַע לִיָּה בְּדְרִגָּא דְּגִבּוּרָה, דְּאַקְרִי פִּתְר יִצְחָק,
וְדַחִיל לִיָּה לְעֵלְמִין. יַעֲקֹב יָדַע לִיָּה מִגּוּ דְרִגָּא
דְּתַפְאָרַת. דְּאִיתּוּ כָּלִיל מַתְסָד וּמַפְּחֵד, וְאַקְרִי אֲמַת,
וְאַחִיד בֵּיה. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (מִיכָה ז') תִּתֵּן אֲמַת לְיַעֲקֹב.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

מִתּוֹךְ אַסְפַּקְלָרְיָה שְׁלוֹ, שְׁהִיא מִדַּת הַגְּדוּלָּה,
מִדַּת תַּחֲסָד, שְׁהִיא יְמִין הַמְּלָךְ, וְעַל כֵּן הוּא
אַחַז בֵּיה וְלֹא עֹזב אוֹתָהּ לְעוֹלָמִים, וְעֵשָׂה טוֹב
עִם כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם, וּפְרִשׁוּהָ שְׁהִרֵי מַעֲשָׂיו
הַעֲלוּהוּ לְדְרִגָּה הַזֹּאת.

יִצְחָק יָדַע אוֹתוֹ בְּדְרִגַּת הַגְּבּוּרָה, שְׁנִקְרָאת
פִּתְר יִצְחָק, וּפְחֵד מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים. יַעֲקֹב יָדַע
אוֹתוֹ מִתּוֹךְ דְּרִגַּת הַתְּפָאָרַת, שְׁהוּא כְּלוּל

לְךָ ה' הַגְּדוּלָּה וְהַגְּבּוּרָה וְהַתְּפָאָרַת וְהַנְּצִיחַ
וְהַהוֹד כִּי כָל וְכוּ', עַד הַמְּמַלְכָה. וּמָה הַטַּעַם?
וְהִרֵי הִיא רַבִּיעִית לְיָמִים! אֲלָא בְּגַלְל נְטִיעָה
אַחֲרוּנָה וְנִכְלָלַת בְּשַׁבִּיעִית, מִשּׁוּם כְּךָ לְקַחָה
שְׁמוֹ, וְהִבֵּל אַחֲד.

וְכָל אַחֲד וְאַחֲד מֵהָאֲבוֹת יָדַע אֶת הַקּוּדֶשׁ
בְּרוּךְ הוּא מִתּוֹךְ דְּרִגָּתוֹ וְאַחַז בּוּ בְּאוֹתָהּ
דְּרִגָּה. אַבְרָהָם יָדַע אֶת הַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא

יוֹסֵף יָדַע לִיָּה לְקוֹדֶשָׁא בְּרִידְהוּא מִגּוֹ הַהִיא
 אֶסְפֵּקְלָרְיָא, דְּאִקְרִי כּל. וְעַל דָּא אִקְרִי
 יוֹסֵף כַּלְכַּל, דְּכִתִּיב (בראשית מז) וַיְכַלְכַּל יוֹסֵף. וְאִקְרִי
 יִסוּד עוֹלָם.

מִשָּׁה וְאַהֲרֹן אֵינּוֹן תְּרִין כְּרוּבִין, דְּאַשְׁתַּמַּע קָלָא
 דְּלַעֲיָלָא מִבִּינֵיהוּ, וְעַל דָּא אֲתִיְהִיבַת
 אוֹרֵייתָא עַל יְדֵיהוּ. הָדָא הוּא דְכִתִּיב, וְנוֹעַדְתִּי לָךְ
 שָׁם וּדְבַרְתִּי אִתְךָ וְגוֹמֵר. וְאֵינּוֹן תְּרִין כְּרוּבִין דְּלַעֲיָלָא,
 אֵינּוֹן נִצַּח וְהוֹד, וְאֵינּוֹן תְּרִין סַמְכִין דְּהוֹפָא.

כְּגוֹזָנָא דָּא, אֵית לָהּ לְמִטְרוֹנִיתָא לְתַתָּא, תְּרִין
 כְּרוּבִין תְּחוּתָהּ, דִּינְקִין מִינָהּ. וְאֵינּוֹן עֵילָאִין
 וְדָאִי, עַל אַרוֹן הָעֵדוּת, דְּאִקְרִי צְדָק, אַרוֹנָא דְּעֵדוּת.
 וּמֵאֵן עֵדוּת, דָּא יוֹסֵף, הָדָא הוּא דְכִתִּיב, (תהלים
 פא) עֵדוּת בִּיהוֹסֵף שָׁמוֹ. וְאִקְרִי תוֹרָה שְׂפָכְתָב, וְהֵאֵי
 אַרוֹנָא תוֹרָה שְׂפָעַל פֶּה.

לשון הקודש

יָדַם, זְהוּ שְׂכַתוּב וְנוֹעַדְתִּי לָךְ שָׁם וּדְבַרְתִּי
 אִתְךָ, וְהֵם שְׁנֵי כְרוּבִים שְׂלַמְעֵלָה, וְהֵם נִצַּח
 וְהוֹד, וְהֵם שְׁנֵי הָעַמּוּדִים שֶׁל הַגּוֹף.

כְּמוֹ זֶה יֵשׁ לְמַלְכָּה לְמַטָּה שְׁנֵי כְרוּבִים
 תְּחוּתֶיהָ שְׁיוֹנְקִים מִמֶּנָּה, וְהֵם וְדָאִי עֵלְיוֹנִים,
 עַל אַרוֹן הָעֵדוּת, שְׁנִקְרָא צְדָק, אַרוֹן הָעֵדוּת.
 וּמִי עֵדוּת? זֶה יוֹסֵף, זְהוּ שְׂכַתוּב עֵדוּת
 בִּיהוֹסֵף שָׁמוֹ, וְנִקְרָא תוֹרָה שְׂפָכְתָב, וְאִרְוֹן

מִחֶסֶד וּמִפֶּחַד, וְנִקְרָא אֲמַת, וְאִחוּ אוֹתָהּ, זְהוּ
 שְׂכַתוּב תִּתֵּן אֲמַת לְיַעֲקֹב.

יוֹסֵף יָדַע אֵת הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא מִתּוֹךְ אוֹתָהּ
 אֶסְפֵּקְלָרְיָה שְׁנִקְרָאת כּל, וְנִקְרָא יִסוּד, וְעַל
 זֶה נִקְרָא יוֹסֵף כַּלְכַּל, שְׂכַתוּב וַיְכַלְכַּל יוֹסֵף,
 וְכַתוּב וְנִקְרָא יִסוּד עוֹלָם.

מִשָּׁה וְאַהֲרֹן הֵם שְׁנֵי כְרוּבִים שְׁנִשְׁמַע קוֹל
 שֶׁל מַעֲלָה מִבִּינֵיהֶם, וְעַל זֶה נִתְּנָה תוֹרָה עַל

תָּא חַוִּי, כָּל אֵינֹן אֲבָהֶן עֵילָאִין דְּאַחִידֵן לְעֵילָא,
 רְמִיזֵן כְּלָהוּ בַתּוֹרָה שְׂבַכְתָּב. וְדוֹד דְּאַחִיד
 בְּבַתְרִייתָא, דְּאִיהִי תוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה, רְמִיזָא בְּדַבְרֵי
 קַבְּלָה. וּבְגִין כֶּךָ אֲקָרִי קַבְּלָה, דְּמִקְבַּלַת נְהִירוֹ
 מִתּוֹרָה שְׂבַכְתָּב.

וְאֵינֹן תְּרִין כְּרוּבִין עֵילָאִין, קְיָיִמִין עַל הַתּוֹא
 סְהָדוּתָא דְאַרְוָנָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (דְּבָרֵי הַיָּמִים
 א' כ"ט) וְהִנֵּצַח וְהַהוֹד, כִּי כָל בְּשָׂמַיִם וּבְאָרֶץ, וְדָא אִיהוּ
 סִיּוּמָא דְשָׂמַיָא וּמְזוּזָא לְהָאִי אֶרֶץ.

וְהַכִּי הוּא, דְּכָל מַה שְׂבָרָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְעֵילָא, בָּרָא לְקַבְּלִיהָ לְתַתָּא. וְיוֹסֵף אֲקָרִי
 עֵדוּת, הָדָא הוּא דְכְּתִיב עֵדוּת בִּיהוֹסֵף שָׂמוּ. וְעַל דָּא
 שָׂמָא דְיוֹסֵף שְׁלִים כְּכֹלָא לְעֵילָא וְתַתָּא.

וְעַל דָּא תְּנִינָן, אָרוֹן דְּיוֹסֵף וְאָרוֹן דְּשִׁכְנֵתָא, בְּהַדְרֵי
 הַדְרֵי הוּוּ אֶזְלִין בְּמַדְבְּרָא, וְהוּוּ כּוּלֵי עֶלְמָא

 לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

כִּי כָל בְּשָׂמַיִם וּבְאָרֶץ. וְהוּוּ סִיּוּם הַשָּׂמַיִם,
 וּמְזוּזָא אֶת הָאָרֶץ הוּוּ.

וְכֶךָ הוּא, שְׂכַל מַה שְׂבָרָא הַקּוֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְמַעְלָה - בָּרָא כְּנִגְדוֹ לְמַטָּה. וְיוֹסֵף נִקְרָא
 עֵדוּת, זֶהוּ שְׂכָתוֹב עֵדוּת בִּיהוֹסֵף שָׂמוּ, וְעַל
 זֶה שָׂמוּ שֵׁל יוֹסֵף שְׁלֵם כְּכֹל, לְמַעְלָה וּלְמַטָּה.
 וְעַל זֶה שְׁנִינֵנוּ שְׁיוֹסֵף וְהָאָרוֹן וְהַשְׁכִּינָה הָיוּ
 הוֹלְכִים בְּמַדְבַּר בְּיַחַד, וְכָל הָעוֹלָם הָיוּ

זֶה תּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה.

בָּא רָאָה, כָּל אוֹתָם אֲבוֹת עֲלוּיָנִים שְׂאֲחוּזִים
 לְמַעְלָה, כְּלָם רְמוּזִים בַּתּוֹרָה שְׂבַכְתָּב. וְדוֹד
 שְׂאֲחוּ בְּאַחְרוֹנָה, שְׂהִיא תּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה,
 רְמוּזָה בְּדַבְרֵי קַבְּלָה, וּמְשׁוּם כֶּךָ נִקְרָאת
 קַבְּלָה, שְׂמִקְבַּלַת אוֹר מִתּוֹרָה שְׂבַכְתָּב.

וְאוֹתָם שְׁנֵי כְרוּבִים עֲלוּיָנִים עוֹמְדִים עַל
 אוֹתוֹ עֵדוּת וְאָרוֹן, זֶהוּ שְׂכָתוֹב וְהִנֵּצַח וְהַהוֹד

אָמְרִי מַה טַּיְבָן שֶׁל שְׁנֵי אַרְנוֹת אֱלֹהִים. וּמִתִּיבִין לֹאן,
 קַיִים זֶה מַה שְּׁכַתּוֹב בְּזֶה. קַיִ"ם וְדָאִי, הָדָא הוּא
 דְּכַתִּיב, (משלי י) וְצַדִּיק יִסּוֹד עוֹלָם, אִיהוּ קַיִנוֹמָא
 דְּעֵלְמָא.

אֲתָא דְדוּד דְּאִיהוּ שְׁבִיעָא, דְּאֲבָהֵן אֶחֶיד בֵּה, בְּהֵאִי
 בַּת שְׁבַע, דְּאִיהוּ מִמְלָכָה, וְלֹא שְׁבִיק לָהּ
 לְעֵלְמִין. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (יחזקאל לו) וְדוּד עַבְדֵי נְשִׂיא
 לָהֶם לְעוֹלָם. וּכְתִיב, (תהלים פט) בְּסֹאֵן בִּשְׁמֵשׁ נִגְדִי. וְכָל
 דָּא אֹלִיף לָן אֹרִייתָא, דְּכָלְהוּ אֶחֶידֵן בֵּה בְּשְׁכִינְתָּא
 בְּרִזָּא דְּשְׁבַע.

תָּא חַוִּי, אֲבָרְהָם בּוֹצִינָא קַדְמָאָה קַדִּישָׁא דְּעֵלְמָא,
 בַּד בַּעָא לְסִלְקָא לְדַרְגִּייהָ, לָא יָכִיל, עַד דְּסִלִּיק
 וְאַשְׁתַּמּוּדַע בְּאִינוֹן תַּלְת דְּרַגְיִן עֵילְאִין דְּעֵלִייהָ, דְּהָתוּא
 חוֹלְקָא דִּילִייהָ.

לשון הקודש

נְשִׂיא לָהֶם לְעוֹלָם, וְכַתּוּב (תהלים פט) בְּסֹאֵן
 בִּשְׁמֵשׁ נִגְדִי. וְכָל זֶה לְמַדְתְּנֵנוּ הַתּוֹרָה, שְׁכָלָם
 אַחֲזוּיִם בְּשְׁכִינָה בְּסוּד שֶׁל שְׁבַע.

בֵּה וְרֵאָה, אֲבָרְהָם נֵר רֵאשׁוֹן קְדוֹשׁ שֶׁל
 הָעוֹלָם, בְּשִׁרְצָה לְהִתְקַרֵּב לְדַרְגָּתוֹ, לֹא יָכִיל,
 עַד שֶׁעָלָה וְנִדְּעָ בְּאוֹתָן שְׁלֹש דְּרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת
 שְׁעָלָיו, שֶׁהוּא חֶלֶק שְׁלוֹ.

אֹמְרִים: מַה טַּיְבָן שֶׁל שְׁנֵי אַרְנוֹת הַלְלוּ?
 וּמִשִּׁיבִים לָהֶם: קַיִם זֶה מַה שְּׁכַתּוֹב בְּזֶה. קַיִם
 בְּוֵדָאִי. וְזֶה שְּׁכַתּוֹב וְצַדִּיק יִסּוֹד עוֹלָם, הוּא
 קַיִים הָעוֹלָם.

בֵּה דְדוּד, שֶׁהוּא שְׁבִיעֵי שֶׁל הָאֲבוֹת, אֶחָז בֵּה
 בְּבַת שְׁבַע הוּאֵת, שֶׁהִיא מִמְלָכָה, וְלֹא עֲזוּבָה
 לְעוֹלָמִים. וְזֶה שְּׁכַתּוֹב (יחזקאל לו) וְדוּד עַבְדֵי

בֵּינָן דְּסָלִיק וְאַשְׁתְּמוּדַע לִיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא,
 מִגּוֹ אֵינּוֹן תְּלַת דְּרַגִּין, דְּעַם אֵינּוֹן שְׁבַעָה, וְתַלְתָּהּ
 דְּרַגִּין הֵם בְּתַר עֲלִיּוֹן חֲכָמָה בִּינָה, וְאֵינּוֹן שְׁלִימוֹ
 דְּעֵשֶׂר סְפִירוֹן, דְּאִיקָרִי בְּהוּ קְדֻשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא. וְכֵינָן
 דְּסָלִיק אַחַר כֶּךָ בְּאֵינּוֹן תְּלַתָּא, דְּאֵינּוֹן עֲתִיקָא וְאַבָּא
 וְאִמָּא, דְּנָגִיד מְנַהוֹן נְהִירוֹ לְתַתָּא, כְּדִין אַחִיד
 לְחוֹלְקִיהּ, הֵהוּא דְרַגְא דְתַחוּתִיּהוּ דְאֵינּוֹן תְּלַתָּא,
 דְּאִיקָרִי חֶסֶד.

דְּכַלְהוֹ אֲדָבִיק לֹון, מִגּוֹ אֲסַפְקִלְרִיא דְשֻׁלְמָא
 בְּלִילִיא, דְּבְּהוּ וְדָאֵי לָא הָוָה בַּר נֶשׁ דִּידַע
 כְּלוּם. וְעַל דָּא תְּנִינָן, בְּן שְׁלֹשָׁה שָׁנִים, הַבִּיר אַבְרָהָם
 אֶת בּוֹרְאוֹ, בְּן שְׁלֹשָׁה דִּיּוֹקָא.

וְתָא חַזִּי, רְזָא דְתַנִּי שְׁלֹשָׁה שָׁנִין, וְלֹא חֶסֶד, בְּגִין
 דְּשִׁכְנִיתָא אִקְרִי בֵּת שְׁבַע, וְלֹא יָכִיל
 לְאַתְקַרְבָּא בְּהַדָּה, עַד דְּסָלִיק לְאַשְׁתְּמוּדַעָא מִגּוֹתָהּ,

לשון הקודש

בֵּינָן שְׁעָלָה וְהַתְּוַדַּע לוֹ לְקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא מִתּוֹךְ אוֹתָן שְׁלֹשׁ דְּרַגּוֹת, שְׁעַם
 אוֹתָן שְׁבַע, וְשְׁלֹשׁ דְּרַגּוֹת, הֵן כְּתַר
 עֲלִיּוֹן חֲכָמָה בִּינָה, וְהֵן שְׁלֵמוֹת עֵשֶׂר
 סְפִירוֹת שְׁנַקְרָא בְּהֵן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.
 וְכֵינָן שְׁעָלָה אַחַר כֶּךָ בְּאוֹתָן שְׁלֹשׁ,
 שְׁהֵן עֲתִיק וְאַבָּא וְאִמָּא, שְׁשׁוּבַע מִהֵן
 אוֹר לְמִטָּה, אִזְ אַחֵז לְחַלְקוֹן אוֹתָהּ דְרַגְא

שְׁתַּחַת אוֹתָן שְׁלֹשׁ, שְׁנַקְרָא חֶסֶד.
 שְׁאֵת כְּלָן הוּא הַדְּבִיק מִתּוֹךְ אוֹתָהּ
 אֲסַפְקִלְרִיא שְׁשׁוּלְמַת כְּלִילָה, שְׁבְּהֵן וְדָאֵי
 לֹא הָיָה אָדָם שְׁיַדַּע כְּלוּם. וְעַל זֶה שְׁנִינּוּ בְּן
 שְׁלֹשׁ שָׁנִים הַבִּיר אַבְרָהָם אֶת בּוֹרְאוֹ, דְּיוֹקָא
 בְּן שְׁלֹשׁ.
 וְכַאֲ רָאָה סוּד שֶׁל שְׁלֹשׁ שָׁנִים אֵלָיו וְלֹא
 חֶסֶד, מִשּׁוּם שְׁשִׁכְנִינָה נַקְרָאת בֵּת שְׁבַע, וְלֹא

וְלֹאֲתַנְהָרָא וְלֹאֲנַהָרָא לְכֻלָּא מָאִי דְאִיהוּ לְתַתָּא,
בְּאִינוּן דְרַגִּין עֵילָאִין אִינוּן שְׁבַעָה וְשְׁלֹשָׁה, הֲרִי עֲשָׂרָה
דְרַגִּין עֵילָאִין, רְזָא דְשִׁמְא דְקוּדְשָׁא בְרִידָא הוּא.

וְכִיּוֹן דְהָהּ מִתְנַהֵיר בְּאִינוּן שְׁלֹשָׁה, בְּעָא לְסַלְקָא
בְּאִינוּן שְׁבַע, בְּרְזָא דְכְּתִיב, (בראשית כא) וַיַּצַּב
אֲבָרְהָם אֶת שְׁבַע כַּבְּשֹׁת הַצֹּאן. וְרְזָא דָּא רְמֵז
לְאַבְיִמְלֶךְ, דְּלֹא יִתְפָּרְעוּן מִנְהוֹן, עַד דִּישְׁתְּלִימוּ אִינוּן
שְׁבַעָה וּפְאִי קְשׁוּט בְּיִשְׂרָאֵל, לְקַבִּיל אִינוּן שְׁבַעָה
דְרַגִּין דְלְעֵילָא.

כִּיּוֹן דְאֲשְׁתְּלִימוּ, יְתִיב עָלְמָא תַתָּאָה כְּגוֹזָנָא דְעָלְמָא
עֵילָאָה. בְּקִיּוּמָא שְׁלִים. וַיִּיתִי דָּוִד, דְאִיהוּ
שְׁבִיעָאָה, וַיִּתְעַר לְהֵיחֵא בַת שְׁבַע דְלְעֵילָא, דְאִיהִי
נְקֻמָּא נְקַמְתַּהוֹן דְיִשְׂרָאֵל, וַיִּתְפָּרַע מִנְהוֹן.

לשון הקודש

רְמֵז לְאַבְיִמְלֶךְ שְׁלֹא יִפְרְעוּ מֵהֶם, עַד
שִׁישְׁתְּלִמוּ אוֹתָם שְׁבַעָה צְדִיקֵי אֲמַת
בְּיִשְׂרָאֵל. כְּנֻגַד אוֹתָן שְׁבַע דְרַגּוֹת שְׁלֹמְעָלָה.
כִּיּוֹן שֶׁהִשְׁתְּלִימוּ, יִהְיֶה הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן כְּמוֹ
הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן בְּקִיּוּם שְׁלֵם, וַיְבֵא דָּוִד, שֶׁהוּא
שְׁבִיעִי, וַיַּעֲרֹר אֶת אוֹתָהּ בַת שְׁבַע שְׁלֹמְעָלָה,
שֶׁהִיא נֹקְמַת נְקַמּוֹת יִשְׂרָאֵל, וַתְּפָרַע מֵהֶם.

יְבֵל לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיהָ עַד שֶׁעָלָה לְהוֹדֵעַ
מִתּוֹכָהּ וּלְהִיּוֹת מוֹאֵר וּלְהָאִיר לְכָל, מִה
שֶׁהוּא לְמַטָּה בְּאוֹתָן דְרַגּוֹת עֲלִיוֹנוֹת עִם
אוֹתָן שְׁבַע וְשְׁלֹשׁ, הֲרִי עֲשָׂר דְרַגּוֹת עֲלִיוֹנוֹת
סוּד שֶׁל שָׁם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְכִיּוֹן שֶׁהִיָּה נְאוּר בְּאוֹתָן שְׁלֹשׁ, רְצָה
לְהַעֲלוֹת בְּאוֹתָן שְׁבַע בְּסוּד הַכְּתוּב (בראשית כא)
וַיַּצַּב אֲבָרְהָם אֶת שְׁבַע כַּבְּשֹׁת הַצֹּאן. וְסוּד זֶה

הָרָא הוּא דְכָתִיב, (שמואל ב ח) וַיְהִי אַחֲרֵי כֵן וַיֵּךְ דָּוִד
 אֶת פְּלִשְׁתִּים וַיִּכְנָעֵם וַיִּקַּח דָּוִד אֶת מִתְּג
 הָאִמָּה מִיַּד פְּלִשְׁתִּים. מָאִי וַיְהִי אַחֲרֵי כֵן. פְּתַר
 דְּאַשְׁתְּלִימוּ יִשְׂרָאֵל, וְהוּוּ כְּגוֹנָא דְלְעִילָא, כְּדִין וַיֵּךְ
 דָּוִד אֶת פְּלִשְׁתִּים וַיִּכְנָעֵם. דְּהָא עַד הַשְּׁתָא לָא יָכִילוּ
 יִשְׂרָאֵל לְמִיתְבַּר תּוֹקְפִיהוֹן, וְהָא אִיתְעָרוּ תְּבַרְיָא
 בְּהָהוּא מִתְּג הָאִמָּה, וְאוֹקְמוּהָ.

וְהָא חֲזִי, הָאִי דְרַמְזוּ לִיה אַבְרָהָם בְּכַבְשׁוֹת הַצֹּאן,
 וְלֹא בְעֵזִים, וְלֹא בְמִילֵי אַחֲרֵינִי, בְּגִין דְּאִינוּן
 מִסְטָרָא דְחֶסֶד, מְאִינוּן מִמֶּנּוּ דִּינְקִין מִסְטָרָא דְחֶסֶד,
 יִנְקִין לְתַתָּא אִינוּן בְּבָשִׂים, תְּחוֹת שׁוֹלְטַנְיָהוֹן. וְאַבְרָהָם
 אַחֲדִיד לְחוֹלְקִיָּה מִדַּת הַחֶסֶד, וְכוּלָּא בְרוּזָא דְחַכְמָתָא.
 וְעַל דָּא תְּנִינוּ, מָאִן דְּשָׂרֵי גּוֹ עָאנָא, לָא מִסְתַּבְּנִין
 לְעֵלְמִין. וְאִי אִיהוּ שָׂרֵי גּוֹ עֲזִיבָא, וְרַעֵי לֹוֹן.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וּבֵּא וּרְאֵה, זֶה שְׂרַמְזוּ לוֹ אַבְרָהָם בְּכַבְשׁוֹת
 הַצֹּאן וְלֹא בְעֵזִים וְלֹא בְדָבָר אַחֵר, מְשׁוּם
 שֶׁהֵם מִצַּד הַחֶסֶד, שְׂמֵאוֹתָם מִמֶּנִּים שְׂיוֹנְקִים
 מִצַּד הַחֶסֶד יוֹנְקִים לְמִטָּה אוֹתָם בְּבָשִׂים
 שֶׁתַּחַת שְׁלֹטוֹנָם, וְאַבְרָהָם אָחִז לְחַלְקוֹ מִדַּת
 הַחֶסֶד, וְהִפְלִ בְּסוּד הַחֶכְמָה.

וְעַל זֶה שְׁנִינוּ, מִי שְׂשָׂרוּי בְּתוֹךְ צֹאן לֹא
 מִסְתַּבְּנִין לְעוֹלָמִים. וְאִם הוּא שְׂרוּי בְּתוֹךְ

זֶהוּ שְׂכַתּוּב (שמואל ב ח) וַיְהִי אַחֲרֵי כֵן וַיֵּךְ דָּוִד
 אֶת פְּלִשְׁתִּים וַיִּכְנָעֵם וַיִּקַּח דָּוִד אֶת מִתְּג
 הָאִמָּה מִיַּד פְּלִשְׁתִּים. מַה זֶה וַיְהִי אַחֲרֵי כֵן?
 אַחֵר שְׁנִשְׁתְּלִמוּ יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ כְּמוֹ לְמַעֲלָה,
 אִזּוּ וַיֵּךְ דָּוִד אֶת פְּלִשְׁתִּים וַיִּכְנָעֵם. שְׁהָרֵי עַד
 עַבְשׁוּ לֹא יָכִילוּ יִשְׂרָאֵל לְשַׁבֵּר אֶת בָּחֶם,
 שְׁהָרֵי הַתְּעוּרְרוּ הַחֲבָרִים בְּאוֹתוֹ מִתְּג
 הָאִמָּה, וּפְרֻשׁוּהָ.

כְּמָה גִּרְדִּינִי גִּימוּסִין, יִתְבִּין לְקַבְּלֶיהָ לְאַסְטָאָה לְיָהּ,
בְּגִין דְּאֵינֹן מִסְטָרָא דְדִינָא קִשְׂיָא.

אָבֵל כִּד אַתָּא יִצְחָק לְמַגְזֵר עֲמִיה קָיִים, גְּזַר עֲמִיה
בְּשַׁבְּעָה, דְּאֵתְגַלְיָא מִגּוֹ תְּהִיא בִירָא, דְּכִתִּיב
(בראשית כו) וַיִּקְרָא אֶתְהָ שַׁבְּעָה.

תָּא חַוִּי, אֲבָרְהָם קָרָא לְהֵהִיא בִירָא דְמִיָּין, בְּאֵר
שַׁבַּע. יִצְחָק קָרָא לָהּ, שַׁבְּעָה. מַה בֵּין הָאֵי
לְהָאֵי. אֵלָא בְּגִין דְּיִצְחָק אֶחִיד לְחִוְלְקִיה דְּרַגְנָא דְפִתְחָד,
דְּאִיהוּ דִינָא, וְעַל דָּא אוֹסִיף בָּהּ ה'. וְה' בְּכָל אֶתְר
אִיהִי מִדַּת הַדִּין. וְסִימְנָךְ (יחזקאל טז) הִיא דְרַבְּךָ בְּרֹאשׁ
נְתִיתִי. הָדָא הוּא דְכִתִּיב וַיִּקְרָא אֶתְהָ שַׁבְּעָה. דְּלֹא
עֶבֶד בְּחֹרְפִין, כְּמָה דְעֶבֶד אֲבוּתָהּ, וְכִלָּא בְּרֹזָא
דְּחֻכְמָתָא, וְאוֹסִיף בָּהּ ה', לְאַחְזָאָה דְאִיהִי חִוְלְקִיהָ.

לשון הקודש

מה בין זה לזה? אלא משום שייצחק אחו
לחלקו דרגה של פחד, שהוא דין, ועל זה
הוסיף בה ה'. וה' בכל מקום היא מדת
הדין. וסימנך – (יחזקאל טז) היא דרבך בראש
נתתי. והו שכתוב ויקרא אתה שבעה. שלא
עשה בכפשים כמו שעשה אביו, והכל
בסוד החכמה, והוסיף בה ה', להראות
שהיא חלקו.

עזים ורועה אותם, כמה שומרי החקים
יושבים כנגדו להסמותו, בגלל שהם מצד
של הדין הקשה.

אבל בשבא יצחק לכרת אתו ברית, כרת
אתו בשבעה שנגלה מתוך אותו באר,
שכתוב (בראשית כו) ויקרא אתה שבעה.

בא וראה, אברהם קרא לאותה באר מים
נובעים באר שבע, ויצחק קרא לה שבעה.

תָּא חַיִּי, כִּד בְּרָא קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא עֲלֵמָא, בְּרָא
 לִיה בְּדִינָא. בִּינּוּן דְּחֻזָּא דְלֹא מִתְקַיִּים, שְׂתַּףּ בֵּיה
 חֶסֶד. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (בראשית ב) בְּיוֹם עֲשׂוֹת ה'
 אֱלֹהִים, וְאוֹקְמוּהָ בְּאַבְרָהָם אִיתְקַיִּים עֲלֵמָא. בְּגִין כִּף
 הָאִי בִירָא, בִּיתָא דְעֵלְמָא, עַל שְׁמִיה אִיתְקַרִי. הָדָא
 הוּא דְכְּתִיב, (שם כ"א) עַל בֶּן קָרָא שֵׁם הָעִיר בְּאֵר שָׁבַע.
 אָף עַל גַּב דְּהָאִי בִירָא אֲתַדְבֵּק בִּיצְחָק, דְכְּתִיב (שם כ"ו)
 וַיִּקְרָא אֹתָהּ שְׁבַעָה. שְׁמָהּ בְּאֵר שָׁבַע, סְטָרָא
 דְאַבְרָהָם, וְלֹא בְּאֵר שְׁבַעָה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שיר השירים
 ב) וַיִּמְיֵנו תַּחֲבֹקֵנִי.

וְתָא חַיִּי, אַרְבַּע מֵאֵינוּן שְׁבַעָה זְכָאִי קְשׁוּט, כִּד בְּעוּ
 לְאַתְקַרְבָּא בְּשִׁכְנֵינְתָא, בְּרֻזָּא דְשָׁבַע, כְּלָחוּ
 אִיעָרְעוּ בְּהָאִי בְּאֵר, דְלֹא פָּסְקוּ מִיּוֹמֵי לְעֵלְמִין.
 אַבְרָהָם כְּרִי לָהּ לְהָאִי בִירָא, בְּגִין דְּאִיהוּ אוֹלִיף
 לְכָל בְּנֵי עֲלֵמָא, דִּיפְלָחוּן לְקוּדְשָׁא

 לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

אֵתָּה שְׁבַעָה - שְׁמָהּ בְּאֵר שָׁבַע צַד שֶׁל
 אַבְרָהָם, וְלֹא בְּאֵר שְׁבַעָה, זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (שיר
 השירים ב) וַיִּמְיֵנו תַּחֲבֹקֵנִי.

וּבֵּא וְרָאָה, אַרְבַּעָה מֵאוֹתָם שְׁבַעָה צְדִיקֵי
 הָאֲמֹת, כְּשֶׁרָצוּ לְהִתְקַרֵּב לְשִׁכְנֵיהָ בְּסוּד שֶׁל
 שְׁבַע, כָּלָם פָּגְשׁוּ בְּבֵּאֵר הַזֶּה שֶׁלֹּא פּוֹסְקִים
 מִמִּיָּה לְעוֹלָמִים.

אַבְרָהָם כָּרָה אֶת הַבְּאֵר הַזֹּאת מִשּׁוּם שֶׁהוּא

בֵּא וְרָאָה, כְּשֶׁבְּרָא הַקּוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת
 הָעוֹלָם, בְּרָא אוֹתוֹ בְּדִין. בִּינּוּן שְׂרָאָה שֶׁלֹּא
 מִתְקַיִּים, שְׂתַּףּ בּוֹ חֶסֶד, זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (שם ב)
 בְּיוֹם עֲשׂוֹת ה' אֱלֹהִים, וּפְרֻשׁוּהָ בְּאַבְרָהָם
 הַתְקַיִּים הָעוֹלָם. בְּגִלְגַּל כִּף הַבְּאֵר הַזֹּאת בֵּית
 הָעוֹלָם עַל שְׁמָהּ נִקְרָא, זֶהוּ שְׁכֵתוֹב עַל בֶּן
 קָרָא שֵׁם הָעִיר בְּאֵר שָׁבַע. אָף עַל גַּב
 שֶׁהַבְּאֵר הַזֶּה נִדְבְּקָה בִּיצְחָק, שְׁכֵתוֹב וַיִּקְרָא

בְּרִיד הוּא. וְכִיּוֹן דְּכָרִי לָהּ, אֵפִיק מִיּוֹן נְבֻעִין
דְּלֹא פּוֹסְקִין לְעֵלְמִין.

וְכִיּוֹן דְּמִת אַבְרָהָם, מַה כְּתִיב (בראשית כו) וְכָל הַבְּאֵרֹת
אֲשֶׁר חָפְרוּ עַבְדֵי אָבִיו בְּיַמֵּי אַבְרָהָם. בְּאֵרֹת
כְּתִיב, וַחֲד הָזָה, דְּכְתִיב בְּאֵר שְׁבַע, וְקָרוּ לִיה בְּאֵרֹת,
דְּמִשְׁמַע דְּסַגִּיאִין הוּוּ. בְּגִין דְּהָא בִירָא, מִתְחַזֵּי לֹון
לְאַבְהָן בְּכָל הַיּוֹכְתָא דְהוּוּ אֶזְלוּן, וַהֲזָה מִתְחַזֵּי לֹון
בְּבִירִין סַגִּיאִין.

כִּיּוֹן דְּמִילָאוּ פְּלִשְׁתִּים עַפְרָא, רָזָא דְאַהֲדָרוּ בְּנֵי
עֲלָמָא לְעַבְדָּה זָרָה, הָזָה עֲלָמָא שָׁמַם, דְּלִית
דִּידַע לְקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא. כִּיּוֹן דְאַתָּא יַצְחָק, מַה
כְּתִיב, וַיֵּשֶׁב יַצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת בְּאֵרֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר חָפְרוּ
בְּיַמֵּי אַבְרָהָם אָבִיו. מָאִי וַיֵּשֶׁב, אֵלָּא דְאַתִּיב עֲלָמָא
לְתִיקוּנִיהָ, וְאוּלִיף לֹון לְבְנֵי עֲלָמָא דִּידַעוֹן לְקוּדְשָׁא

לשון הקודש

לְאֵבוֹת בְּכָל מְקוֹם שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, הִיתָה
נִרְאִית לָהֶם גְּדוּלִים וְכַבִּירִים.
כִּיּוֹן שְׁמֵלְאוּהָ הַפְּלִשְׁתִּים עַפְרָא, סוּד שְׁחֹזְרוּ
בְּנֵי הָעוֹלָם לְעַבְדָּה זָרָה, וְהָעוֹלָם הָיָה שָׁמַם,
שְׂאִין מִי שִׂידַע אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. כִּיּוֹן
שְׂבֵא יַצְחָק מַה כְּתוּב? (שם) וַיֵּשֶׁב יַצְחָק
וַיַּחְפֹּר אֶת בְּאֵרֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר חָפְרוּ בְּיַמֵּי
אַבְרָהָם אָבִיו. מַה זֶה וַיֵּשֶׁב? אֵלָּא שֶׁהִשִּׁיב

לְמַד אֶת כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם לְעַבְדָּה אֶת הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא, וְכִיּוֹן שֶׁפָּרַח אֹתָהּ, הוֹצִיא מִיָּם
נוֹבְעִים שְׂלֵא פּוֹסְקִים לְעוֹלָמִים.
וְכִיּוֹן שְׁמֵת אַבְרָהָם מַה כְּתוּב? (בראשית כו) וְכָל
הַבְּאֵרֹת אֲשֶׁר חָפְרוּ עַבְדֵי אָבִיו בְּיַמֵּי
אַבְרָהָם. כְּתוּב בְּאֵרֹת, וְרַק אַחַת הִיתָה,
שְׁכַתוּב בְּאֵר שְׁבַע, וְקוּרְאִים בְּאֵרֹת, מִשְׁמַע
שְׂרָפִים הָיוּ, מִשּׁוּם שֶׁהַבְּאֵר הַזֹּאת נִרְאִית

בְּרִיךְ הוּא. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (בראשית כה) וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת
אֲבָרָהֶם וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יִצְחָק בְּנֹו.

הָאִי בִירָא מִמָּאן הוּא. מִמָּאן דְּכָל חִינְ עֵילָאִין
וְתַתָּאִין וְקִיּוּמִיהוֹן תַּלְיִין בִּיהַ. וְחִזִּי כְּלָא.
הָדָא הוּא דְכְתִיב, (דניאל ב) יָדַע מַה בַּחֲשׂוֹכָא וְנִהוֹרָא
עֲמִיהַ שְׂרָא.

וְתָא חִזִּי, אֵינּוֹן עֲבָדֵי יִצְחָק בְּגִין דְּאֵינּוֹן מִסְטָרָא
דְּדִינָא קִשְׂיָא, כִּד חֲפְרוּ לָהּ, מַה כְּתִיב,
שְׂטֵנָה, וְהָא אֹקְמוּתָהּ, עַד דְּאָתָא אִיתָהּ (בראשית כו) וַיַּחֲפֹר
בְּאֵר אַחֲרַת וְגו', וַיִּקְרָא שְׁמָהּ רְחוּבוֹת וְדָאִי. אֲבָל
עֲבָדֵי אֲבִיו, בְּגִין דְּכָלְהוֹ אֲתִיִּין מִסְטָרָא דִּימִינָא, לָא
חָוָה שְׂטָנָא בְּעֵלְמָא, וְלָא נָפִיק דִּינָא בְּהָאִי בִירָא,
לֹא־שְׂטָנָא לֹוֹן, כִּד לָא מְכַשְׂרֵי עוֹבְדֵיהוֹן.

לשון הקודש

ובא וראה, אותם עבדי יצחק, משום שהם מצד הדין הקשה, כשחפרו אותה מה כתוב? שטנה, והרי פרשה, עד שהוא בא ויחפר באר אחרת ויקרא שמה רחובות ודאי. אבל עבדי אביו, משום שכלם באים מצד הימין, ולא היתה שטנה בעולם, ולא יצא דין מהבאר הזאת להסמין עליהם כששמעויהם לא היו כשרים.

את העולם לתקונו ולמד את בני העולם שיִדְעוּ את הקדוש ברוך הוא, זהו שכתוב (שם כה) ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלהים את יצחק בנו.

באר זו ממי היתה? ממי שכל חיי העליונים והתחתונים תלויים בו ורואה הכל, זהו שכתוב (דניאל ב) יודע מה שבחשך ואור שריו עמו.